

پالایش تعالیٰ

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته‌های : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق
تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۸			سال سوم آموزش متوسطه
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰ http://aee.medu.ir			

ردیف	سوالات	نمره

نکره

۱	تبیین کنید کدام عبارت صحیح و کدامیک غلط می‌باشد: (الف) کلمه‌ی «فیلوسوفوس» به تدریج مفهوم اصلی خود را از دست داد و مفهوم «غالطه‌کار» به خود گرفت. (ب) فلسفه‌ی علوم طبیعی، دانش‌های تجربی را مقابل خود قرار می‌دهد و در آنها به تعمق می‌پردازد. (ج) تبیین عقلانی این مسأله که «آیا باید همیشه و همه جا به طور مطلق راستگو بود»، بیان‌گر ارتباط فلسفه و علم حقوق است. (د) از نظر سقراط برای رسیدن به دانش درست و مطمئن، باید به تعاریف اشیاء دست یابیم. (ه) سقراط بنیان‌گذار فلسفه است؛ زیرا او توانایی عقل و روش اندیشیدن را به انسان آموخت. (و) در سخن بهمنیار، آن قسم از علل که «علت جزوی از وجود او نبود، و "وجود" از وی نبود» علت غایی است.	۱/۵				
۲	جالبی خالی را با کات مناسب تکمیل کنید: (الف) دو مسأله‌ی اساسی که بیان‌گر ارتباط فلسفه و جامعه شناسی است، ..... و ..... می‌باشد. (ب) بسیاری از مورخان فلسفه معتقدند که تأملات بشر پیرامون هستی در ابتدا با باورهای ..... توأم بوده است. (ج) علتنی که از «ماهیت» و «نوع» یک پدیده حکایت می‌کند، علت ..... نام دارد. (د) «عدم ثبات دانش و موقتی بودن امور» از عقاید اصلی ..... که هم عصر سقراط بوده است، می‌باشد. (ه) مباحث فلسفی در بخشی از سرزمین یونان به نام ..... پایه‌گذاری شد.	۱/۵				
۳	مریک از ویرگی‌های معرفت حقیقی درست راست با کدام‌یک از مواردست چه تامین می‌گردد؟ (الف) خطاب ناپذیری ○ استفاده از نیروی عقل ○ سیر در عالم طبیعت ○ استفاده از حسن و تجربه ○ سیر در عالم مثل (ب) تعلق داشتن به امور پایدار	۰/۵				
۴	هر یک از موارد ذیل را در ردیف مناسب جدول قرار دهید: «نمی‌توانم بدانم - خودشناسی - ملازم دائمی جویندگان حقیقت - جهل مرکب - می‌دانم نادانم» <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">نمی‌دانم سقراط</td> <td style="width: 50%;">۱</td> </tr> <tr> <td>نمی‌دانم سوفسٹائیان</td> <td>۲</td> </tr> </table>	نمی‌دانم سقراط	۱	نمی‌دانم سوفسٹائیان	۲	۱/۲۵
نمی‌دانم سقراط	۱					
نمی‌دانم سوفسٹائیان	۲					
۵	بحث «شناخت» یا «معرفت» باعث پیوند فلسفه با کدام‌یک از رشته‌های علوم انسانی می‌شود؟	۰/۲۵				
۶	از نظر ارسطو هر یک از موارد ذیل بیان‌گر کدام‌یک از علل چهارگانه می‌باشد؟ (الف) مرحله‌ی استعداد در یک شئ که در اثر تغییر و تحول تدریجی به فعلیت می‌رسد. (ب) عامل آگاهانه و سازمان‌دهنده‌ای که تأمین کننده‌ی نظم و هماهنگی طبیعت است.	۰/۵				
۷	از نظر افلاطون آدمی در عالم معرفت حقیقی پس از سیر و سلوک، چه چیزهایی را درمی‌یابد؟	۰/۵				
	ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم					

پاسخ‌نامه

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته‌های : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق
تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۸	سال سوم آموزش متوسطه		
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		

ردیف	سؤالات	نمره

کلیدهای پاسخ‌نامه

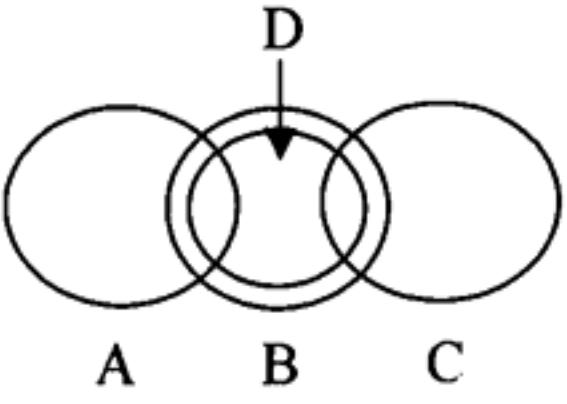
۱	چرا فلسفه اولی بارزترین مصدقه فلسفه است؟	۸
۱	نتایج مغالطه‌آمیز این عقیده که «شناخت حقیقی تنها با ادراک حسی بدست می‌آید» چیست؟	۹
۱	«طبیعت جسم» را از نظر ارسطو با ذکر مثال تعریف کنید.	۱۰

منطق

۱/۷۵	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک خطا می‌باشد: الف) ذهن انسان به طور طبیعی ضوابط تفکر را رعایت می‌کند. ب) مجھولات ذهن بشر را می‌توان به دو دسته‌ی «مفاهیم» و «قضايا» تقسیم کرد. ج) از میان کلیات پنجگانه آنچه که مصدقه خارجی ندارد، «جنس و نوع» می‌باشد. د) وجه تسمیه‌ی قضایای شرطی متصل این است که نوعی وابستگی میان اجزاء آن برقرار است. ه) در قیاس اقترانی از دو قضیه‌ی سلبی هرگز نتیجه‌ی درستی به دست نمی‌آید، لذا نتیجه‌ی هیچ کدام از ضربوں منتج سالبه نمی‌باشد. و) ضرب اولِ شکل اولِ قیاس اقترانی نوعی «مصادره به مطلوب» است. ز) منطق «صورت» و «ماده»‌ی اندیشه را ارزیابی می‌کند و علوم صرفاً به کمک قواعد منطق به محتواهای جدید می‌رسند.	۱۱

۲	جاوی خالی را بآلات مناسب تکمیل کنید: الف) ارسطو برای نشان دادن جایگاه رفیع اندیشه در ساختار وجود انسان، او را به «حیوان.....» تعریف نموده است. ب) از میان کلیات پنجگانه «شگفت‌زدگی» نسبت به انسان ..... است. ج) برای به دست آوردن نقیض قضیه‌ی .....، فقط تغییر دادن «نسبت» کافی است. د) قیاس اقترانی به دو قسم ..... و ..... تقسیم می‌شود. ه) «کم متصل سه ضلعی» در تعریف مثلث، حد ..... است. و) رابطه‌ی میان «معرف» و «معرّف» از میان نسبت‌های چهارگانه لزوماً باید ..... باشد. ز) با توجه به کلیات پنجگانه «کیف نفسانی» نسبت به «شادی» ..... است.	۱۲

کلیدهای پاسخ‌نامه:

۱	تعیین کنید در میان اجزاء شکل مقابل کدامیک از نسبت‌های چهارگانه (تساوی، تباين، مطلق، منوجه) برقرار است? 	۱۳ الف) A و B ب) A و C ج) B و D د) C و D

پاسخنامه تعلیم

فلسفه و معرفت

سوالات امتحان نهایی درس:

رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی

سال سوم آموزش متوسطه

تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۸

مرکز سنجش آموزش و پرورش
<http://aee.medu.ir>

دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰

ردیف	سوالات	نمره						
۱۴	نوع قضایای شرطی منفصله‌ی ذیل را مشخص نمایید: ب) قضیه‌ی محصوره یا موجبه است یا سالبه. الف) پول نقد یا به شکل سکه است یا چک پول.	۰/۵						
۱۵	جدول ذیل را کامل کنید : <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>متضاد</th><th>عکس مستوی</th><th>اصل قضیه</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>.....</td><td>.....</td><td>هیچ انسانی تنها نیست.</td></tr> </tbody> </table>	متضاد	عکس مستوی	اصل قضیه	.....	.....	هیچ انسانی تنها نیست.	۱/۲۵
متضاد	عکس مستوی	اصل قضیه						
.....	.....	هیچ انسانی تنها نیست.						
۱۶	از میان اقسام استدلال دو مورد را که نتیجه‌ی درست و قابل اعتمادی دارند، نام ببرید.	۰/۵						
۱۷	شرایط نتیجه بخش بودن <u>شكل دوم</u> قیاس اقترانی چیست؟	۰/۵						
۱۸	شكل قیاس‌های ذیل را تعیین نمایید: ب) هر ب الف ب است. هرج ب است. الف) هر ب الف است. هرج ج ب نیست.	۰/۵						
۱۹	نتیجه‌ی کدام‌یک از اشکال قیاس اقترانی <u>بدیهی</u> است؟	۰/۲۵						
۲۰	تعیین کنید هر یک از استدلال‌های ذیل برهان ائمی است یا لمی؟ الف) طبیعت دارای یک هندسه‌ی منظم است. وجود هندسه نشانه‌ی وجود مهندسی آگاه است. پس طبیعت دارای مهندسی آگاه است. ب) دوست من خیلی ولخرجی می‌کند. عاقبت ولخرجی، ورشکستگی است. پس دوست من حتماً ورشکست می‌شود.	۰/۵						
۲۱	تعیین کنید که هر یک از استدلال‌های ذیل به چه دلیل مغالطه است؟ الف) فیروزه دوست من است. فیروزه سنگی گرانبها است. پس دوست من سنگی گرانبها است. ب) خانه‌ی کعبه دارای جامه است. هردارای جامه‌ای مُدرک و زنده است. پس خانه‌ی کعبه مُدرک و زنده است.	۱						
۲۲	مهمنترین دلیل «لزوم بحث قضایا در منطق» چیست؟	۰/۲۵						
۲۳	دو مورد از فواید «درک درست قواعد تعریف» را بنویسید.	۰/۵						
۲۴	از میان صناعات پنجگانه «خطابه» را تعریف کنید.	۰/۵						
۲۰	جمع نمره							
	با <u>ازو</u>ی سر بلندی شما در «دُنیا» و «آخرت»							